

ZPRÁVA O TRHU S MLÉKEM A MLÉKÁRENSKÝMI VÝROBKY

Vývoj cen:

CZV mléko	7,94 Kč/l
FOB SOM	2 075 USD/t
FOB SPM	2 175 USD/t
FOB máslo	1 950 USD/t

Obsah:

Situace na domácím trhu.....	1-3
Situace v zahraničí a CZV.....	3
Kurzy ČNB a graf nákupů mléka.....	4
Vývoj CZV a FOB za SOM – grafy.....	5
Vývoj cen FOB za SPM a máslo– grafy.....	6
Aktuality.....	7-8

Situace na domácím trhu

Ceny zemědělských výrobců podle ČSÚ

Růst cen započatý v říjnu loňského roku se v červenci zpomalil a cena placená zemědělcům za litr kravského mléka jakostní třídy Q vzrostla pouze o 1 haléř. Tři měsíce po vstupu do unie, se tedy nepotvrzuje domněnka o masivních dodávkách tuzemského mléka zahraničním odběratelům a s tím související razantní zvýšení cen placených zemědělcům za mléko kravské.

Průměrná cena placená zemědělcům za litr mléka třídy Q za sedm měsíců roku 2004 již překročila o 3 haléře na litr průměrnou cenu za stejné období roku 2003 a o 10 haléřů na litr průměrnou cenu za celý kalendářní rok 2003.

V loňském roce se za litr kravského mléka třídy Q platilo v průměru 7,78 Kč/litr, což je o 28 haléřů méně, než byl průměr v roce 2002. Letos za prvních sedm měsíců cena dosáhla průměrné hodnoty 7,88 Kč/l, což je o 10 haléřů více než v roce 2003.

V červenci 2004 se od prvovýrobců nakupovalo kravské mléko třídy Q za 7,94 Kč/l, což byl nárůst proti červnu o 1 haléř na litr a proti červenci 2003 vzrostla cena o 25 haléřů na litr. Od počátku roku 2004 vzrostla cena o 14 haléřů na litr – tedy cca o 1,8%.

Nákup mléka

Podle statistického šetření MZe nakoupily mlékárny v červenci 2004 celkem 221 113 tis. litrů mléka, což je o 1 832 tis. litrů mléka méně než v červenci roku 2003 (index červenec 04/červenec 03 je 99,18 %) Při srovnání nákupu mléka v letošním červenci s červnem 2004 došlo k nárůstu

nákupu, a to o 6 658 tis. litrů (+3,1%). Z celkového nákupu mléka v červenci 2004 bylo 46,47% mléka nakoupeno ve třídě kvality Q, a to je o 12,59% více než v červenci 2003, kdy bylo nakoupeno v kvalitě Q 33,38% z celkového nákupu mléka.

Od počátku roku do července 2004 bylo nakoupeno 1 475 830 tis litrů mléka, a to je o 39 231 tis litrů mléka méně než za stejné období loňského roku.

Zásoby sušeného odstředěného mléka

Za měsíc červenec bylo vyrobeno 3 443,5 tun SOM, což je nárůst proti červnu 2004 o 72,9 tun, tedy o 16,61% a je to v letošním roce nadprůměrná výroba (měsíční průměrná výroba v roce 2004 je 3 070 tun). Při srovnání výroby v červenci 2004 s červencem 2003 došlo letos k nárůstu výroby o 163,4 tun tedy o 4,98%.

Od počátku roku 2004 docházelo k neustálému snižování zásob SOM, což bylo i součástí zájmu SZIF, aby mlékárny měly co nejnižší zásoby před vstupem do EU. Vlivem subvencovaných vývozů se bez výraznějšího snížení výroby podařilo snížit konečnou zásobu SOM v dubnu na 845,1 tun. S koncem subvencovaných vývozů a s prvním měsícem v EU zásoba SOM vzrostla a činila v květnu 1 881,6 tun, v červnu však zásoba opět poklesla a to o téměř 1 056 tun a dosáhla tak ještě o 19,3 tun nižší úrovně než v dubnu, tedy 825,8 tun. V červenci pak došlo k opětovnému nárůstu zásob o téměř dvojnásobek červnového množství a zásoby

sušeného odtučněného mléka tak dosáhly 1 621,3 tun.

Při meziročním srovnání zásob v červenci 2004 s červencem 2003 došlo letos k poklesu o 4 181 tun (cca -72%).

Cena průmyslových výrobců, která v červenci dosáhla nejvyšší úrovně za posledních 19 měsíců neměla zřejmě vliv na zvýšení prodeje, který je proti minulému měsíci o 38% nižší. Mlékárnám se v červenci 2004 platilo za kilogram sušeného odstředěného mléka 60,88 Kč, a to je o 56 haléřů více než v červnu 2004 a o 10,45 Kč/kg více než v červenci 2003.

Zásoby másla

Výroba másla v červenci mírně vzrostla na 4 591 tun. Při srovnání s červnem 2004 se jedná o nárůst o 2,25% a ve srovnání s červencem 2003 poklesla o 14%.

U zásob másla došlo v červenci k mírnému nárůstu a zásoba se tak zvýšila proti červnu o 421,9 tun. Na skladech měly v červenci mlékárny 2 160,1 tun másla, což je při meziročním srovnání (červenec 04/červenec 03) pokles zásob pouze o 2 tuny tedy cca o 0,09%.

Průměrná cena, za kterou mlékárny prodávaly kilogram másla ve spotřebitelském 250g balení, byla v červenci 88,57 Kč, což je proti červnu pokles o 1 haléř.

Zásoby sýrů

V červenci 2004 došlo k nárůstu výroby sýrů proti červnu 2004 o 1,72% a proti červenci 2003 výroba sýrů poklesla o 1,5%. Vyrobeno bylo 7 903,8 tun přírodních sýrů, což je v tomto roce nejnižší výroba.

Zásoba sýrů přírodních u mlékáren poklesla v červenci 2004 ve srovnání s červnem 2004 o téměř 5% na 2 774,7 tun, což je nejnižší zásoba v tomto roce.

Kilogram eidamské cihly s obsahem tuku v sušině 30% prodávaly mlékárny v červenci za 88,66 Kč, což je o 39 haléřů méně než v červnu.

Státní zemědělský intervenční fond

Nové mlékárenské výrobky oceněné značkou KLASA

Dne 27.8.2004 při příležitosti konání mezinárodní výstavy Země živitelka v Českých Budějovicích předal ministr zemědělství Ing. Jaroslav Palas do rukou zástupců 23 výrobců a potravinářských společností z celé ČR prestižní

značku kvality KLASA pro 86 výrobků splňujících přísná kritéria pro udělení této značky. Z mlékárenských výrobků byla zmiňovaná značka přidělena těmto produktům:

- Jogurt z jižních Čech - bílý
- Jogurt z jižních Čech s příchutí - broskev, meruňka, jahoda, malina-ostružina, borůvka, čokoláda-oříšek, hruška-jablko, višň

Výše zmíněné dva výrobky vyrábí AGRO-LA, spol.s.r.o., Jindřichův Hradec

- Krkonošský eidam 20% t.v.s

Výše zmíněný výrobek vyrábí Krkonošské sýrárny, a.s., Jičín.

- Lehký jogurt 0,1% bílý
- Lehký jogurt 0,1% jahoda
- Lehký jogurt 0,1% borůvka
- Kunínek kakaový
- Kunínek vanilkový
- Ostravaček vanilkový
- Smetanový jogurt bílý
- Smetanový jogurt jahůdka
- Smetanový jogurt meruňka
- Smetanový jogurt malina
- Smetanový jogurt jahoda
- Smetanový jogurt borůvka
- Smetanový jogurt oříšek
- Smetana 12%
- Smetana ke šlehání

Výše zmíněných patnáct výrobků vyrábí Mlékárna Kunín, a.s., Kunín

- Čerstvé mléko polotučné pasterované
- Kefírové mléko nízkotučné
- Acidofilní mléko plnotučné
- Kefírové mléko nízkotučné jahodové
- Kefírové mléko nízkotučné meruňkové
- Valašská kyška
- Valašská kyška jahodová
- Kysaná smetana
- Jogurt bílý 150g, 380g
- Šlehaný jogurt Jurášek vanilkový
- Šlehaný jogurt Jurášek čokoládový

- Jogurt s čokoládovými vločkami Yostella čoko-kokosová
- Jogurt s čokoládovými vločkami Yostella čoko-jahodová
- Smetanový jogurt oříškový
- Smetanový jogurt čokoládový
- Smetanový jogurt broskvový
- Smetanový jogurt bílý

Výše zmíněných 17 výrobků vyrábí Mlékárna Valašské Meziříčí, spol. s r.o., Krásno nad Bečvou.

Intervenční nákupy a skladování másla

Intervenční nákupy a skladování jsou prováděny na základě nařízení evropské komise (EC) 2771/1999. Intervenční nákup másla se zahajuje, jestliže je tržní cena másla po dva po sobě následující týdny nižší, než 92% intervenční ceny. Intervenční cena byla do konce června stanovena na 328,20 €/100kg a od 1.7.2004 byla snížena na 305,23 €/100kg.

Tržní cena v procentech z intervenční ceny byla za 34. týden v jednotlivých státech EU následující: Belgie a Lucembursko – 100,60%, Česko – 91,00%, Dánsko – 99,40%, Německo 98,50%, Estonsko – 87,30%, Španělsko – 91,7%, Francie – 100,10%, Irsko – 91,20%, Itálie – 94,1%, Kypr hlášení nepodal, Lotyšsko – 82,70%, Litva – 74,0%, Maďarsko – 126,5%, Malta hlášení nepodala, Holandsko 99,8%, Rakousko 100,4%, Polsko – 87,2%, Portugalsko – 94,3%, Slovinsko – 102,9%, Slovensko – 97,3%, Finsko – 98,00%, Švédsko – 100,9%, Velká Británie – 98,7%.

Pod 92% intervenční ceny mělo za poslední dva týdny (33 a 34) tržní cenu 7 zemí EU, do veřejných intervenčních skladů nakupovaly v období od 1.3.2004 do 22.8.2004 čtyři státy EU. Španělsko nakoupilo 7850 tun, Irsko nakoupilo 8 873 tun, Itálie nakoupila 4 501 tun a Portugalsko nakoupilo 570 tun. Do soukromých skladů bylo máslo naskladňováno v období od 1.3.2004 do 22.3.2004 celkem v jedenácti zemích EU. Belgie nakoupila 16 860 tun, Dánsko nakoupilo 3 301 tun, Německo nakoupilo 19 666 tun, Francie nakoupila 19 619 tun, Irsko nakoupilo 18 253 tun, Itálie nakoupila 300 tun, Holandsko nakoupilo 38 882 tun, Rakousko nakoupilo 3 864 tun, Finsko nakoupilo 49 tun, Švédsko nakoupilo 300 tun a Velká Británie nakoupila 3 808 tun.

Situace v zahraničí

Ceny FOB západní Evropa

Světové tržní ceny v paritě vyplacené loď (FOB) v západní Evropě v srpnu u sušeného odstředěného mléka a sušeného plnotučného mléka stagnovaly a u másla vzrostly.

Světová tržní cena FOB západní Evropa byla v srpnu u másla 1 950 USD/t, a to je proti červenci nárůst o 25 USD/t. U sušeného plnotučného mléka se v srpnu proti červenci nezměnila a držela se na 2 175 USD/t. U sušeného odtučněného mléka se cena v srpnu rovněž nezměnila a zůstala na červencových 2 075 USD/t.

Zdroj: Dairy Markets

TIS^{ČR}

Tab.: č.1 Ceny placené zemědělcům za kravské mléko třídy Q.

měsíc	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
rok												
1994	5,92	5,91	5,92	5,90	5,89	5,86	5,83	5,76	5,74	5,82	5,93	6,01
1995	6,20	6,46	6,48	6,53	6,55	6,53	6,49	6,41	6,39	6,49	6,60	6,66
1996	6,76	6,87	6,90	6,92	6,94	6,90	6,87	6,89	6,89	6,95	6,97	6,99
1997	7,05	7,14	7,13	7,10	7,08	7,08	7,14	7,12	7,15	7,19	7,29	7,36
1998	7,62	7,93	7,95	7,99	7,97	7,96	7,98	7,91	7,91	7,92	7,76	7,68
1999	7,67	7,77	7,73	7,57	7,01	6,47	6,65	7,14	7,16	7,11	7,28	7,41
2000	7,42	7,47	7,48	7,48	7,48	7,47	7,47	7,48	7,48	7,49	7,51	7,50
2001	7,54	7,67	7,69	7,69	7,73	7,73	7,73	7,73	7,73	7,78	7,88	7,99
2002	8,07	8,16	8,15	8,15	8,12	8,08	8,05	8,01	8,00	8,00	8,00	8,01
2003	8,01	7,95	7,91	7,87	7,77	7,72	7,69	7,66	7,65	7,68	7,70	7,75
2004	7,80	7,84	7,85	7,88	7,90	7,93	7,94					

Zdroj: ČSÚ

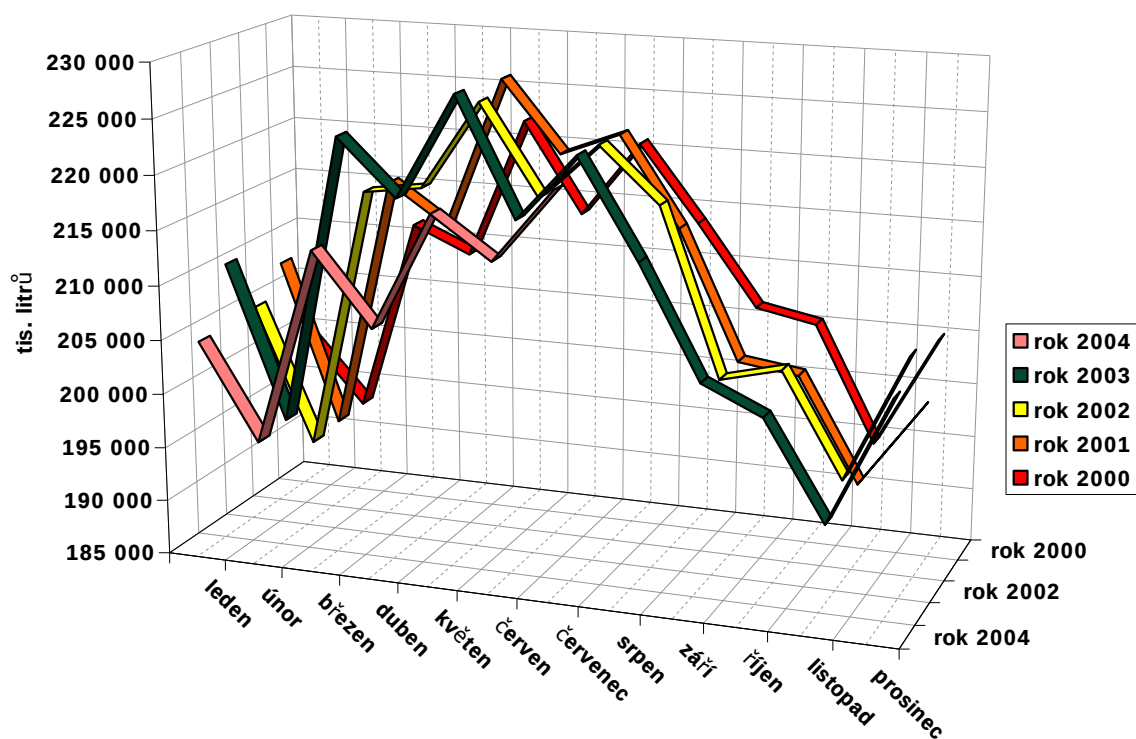

Tab.: č.2 Kurzy devizového trhu měsíční průměry za rok 2003 a 2004

měsíc	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
USD03	29,653	29,374	29,393	29,157	27,095	26,936	28,035	28,999	28,849	27,354	27,343	26,320
USD04	25,949	25,985	26,902	27,117	26,633	26,048	25,709	25,984				
EUR03	31,490	31,645	31,758	31,625	31,391	31,410	31,877	32,289	32,354	31,985	31,974	32,313
EUR04	32,723	32,857	32,984	32,514	31,974	31,614	31,521	31,634				

Zdroj: ČNB

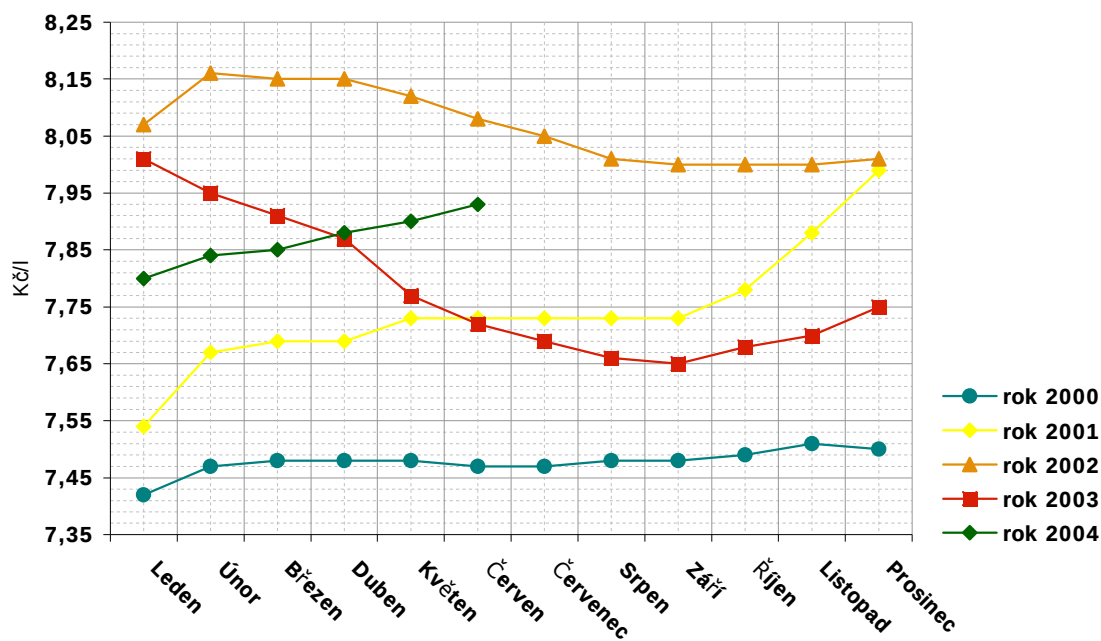
Nákup mléka po měsících

Zdroj: Mlék (MZe) 6-12

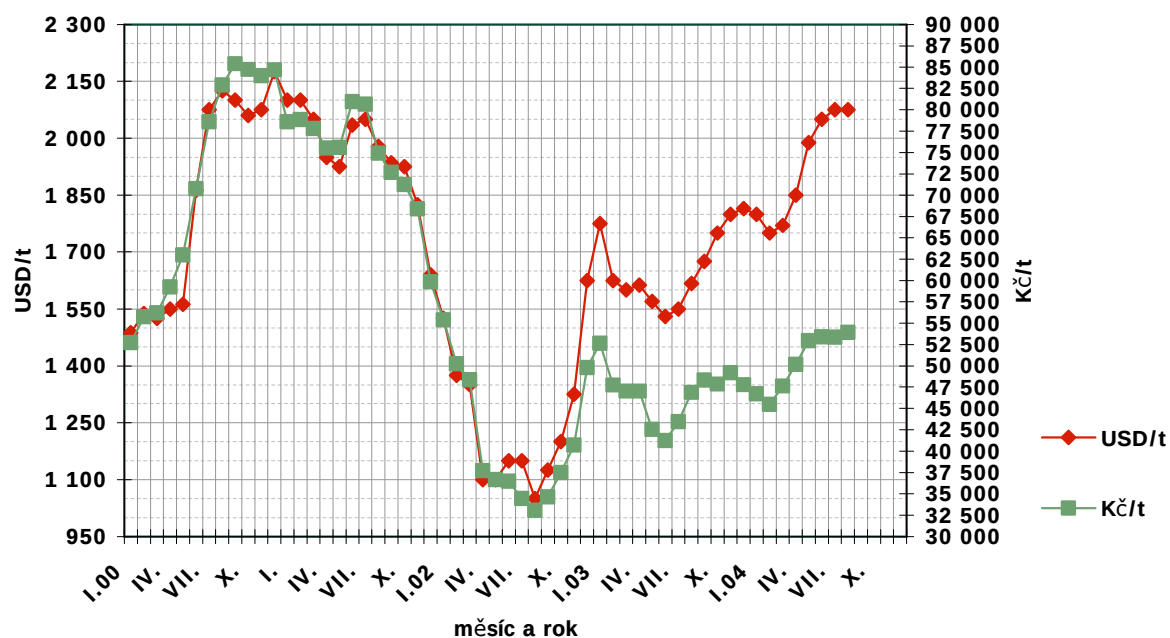

Vývoj cen placených zemědělci za mléko kravské třídy Q

Zdroj: ČSÚ

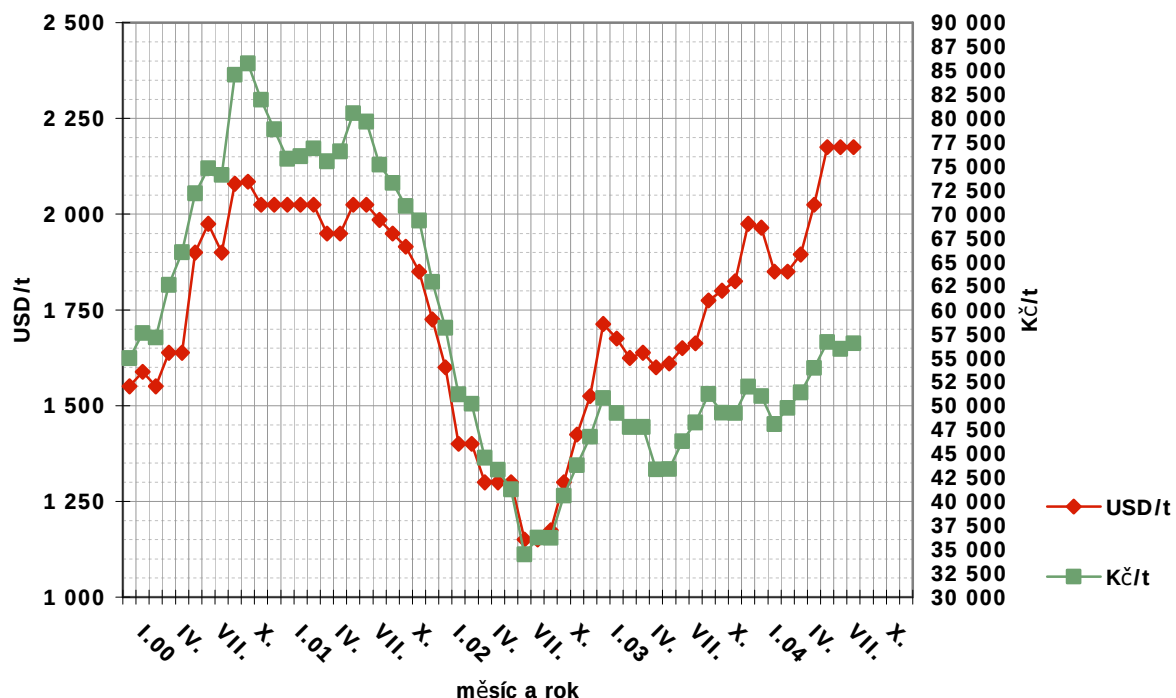
Vývoj ceny FOB za SOM v letech 2000 - 2004

Zdroj: Dairy Markets a ČNB

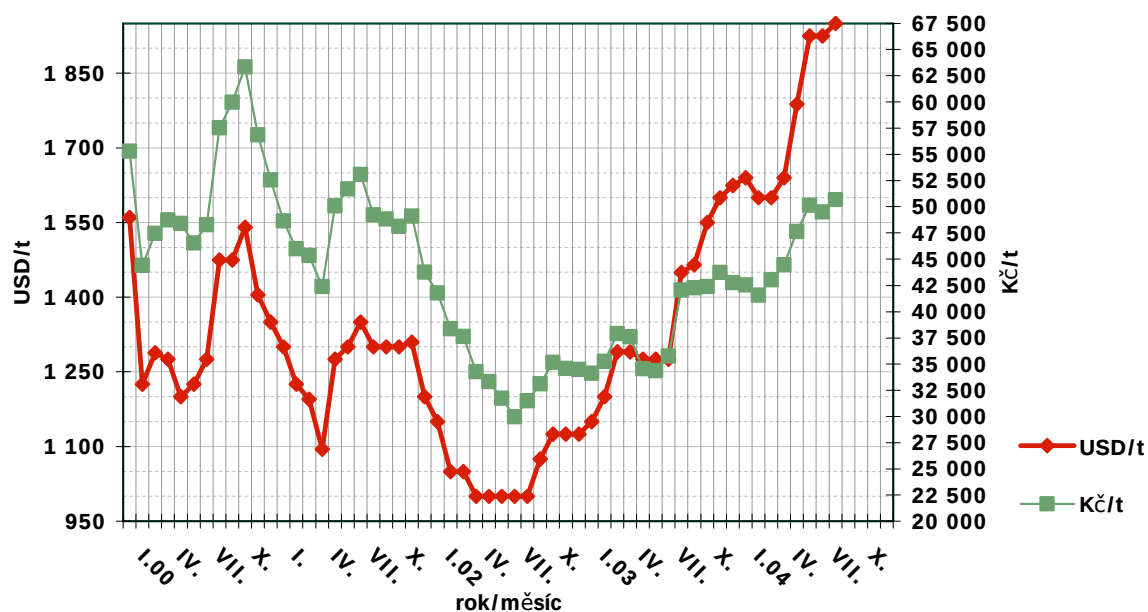

Vývoj cen FOB za SPM v letech 2000 - 2004

Zdroj: Dairy Markets a ČNB

Vývoj světových cen FOB u másla v letech 2000 - 2004

Zdroj: Dairy Markets a ČNB

Aktuality

Představitelé SZPI a GŘ cel podepsali dohodu o spolupráci při kontrole potravin dovážených ze třetích zemí

Ústřední ředitel Státní zemědělské a potravinářské inspekce Jakub Šebesta a generální ředitel Generálního ředitelství cel Zdeněk Richtr podepsali ve středu 25. srpna dohodu o vzájemné součinnosti a spolupráci při kontrole potravin neživočišného původu pocházejících z třetích zemí, které jsou do Evropské unie dováženy prostřednictvím České republiky.

Tato dohoda přesně specifikuje pravidla, která mají zajistit jednak ochranu společného trhu Evropských společenství (ES), jednak zabezpečit preventivní opatření u potravin a surovin, které by mohly znamenat riziko pro zdraví spotřebitelů a dále u potravin, pro které Evropská komise stanovuje zvláštní podmínky pro jejich dovoz.

Oba úřady tak podle této dohody spolupracují při kontrole potravin a surovin neživočišného původu, při jejichž dovozu do ES musí dovozce předkládat předepsaná osvědčení a certifikáty (např. vybrané druhy čerstvé zeleniny a ovoce, hub nebo ořechů). Dohoda se týká rovněž potravin a surovin, které podléhají povinné úřední kontrole a musí tak být kontrolovány buď všechny jejich zásilky nebo zásilky namátkově vybrané (některé druhy suchých skořápkových plodů) a nebo není jejich dovoz do ES vůbec povolen (např. želatinové cukrovinky obsahující přídatnou látku konjac).

Generální ředitelství cel a Státní zemědělská a potravinářská inspekce spolupracuje na tomto poli již ode dne přistoupení České republiky k zemím ES. Podpis dohody pouze oficiálně stvrdil již fungující kooperaci obou úřadů. Naplňování dohody v praxi například ilustruje kontrola pistácií dovážených z Íránu, z jejichž každé zásilky musejí inspektoři SZPI odebírat předepsané vzorky. Teprve na základě výsledků laboratorních analýz SZPI mohou pracovníci celního úřadu takovou zásilku buď propustit dále na trh nebo zakázat. Inspekce, která je českým kontaktním místem Systému rychlého varování pro potraviny a krmiva (RASFF-Rapid Alert System for Food and Feed), o každé závadné zásilce informuje příslušný úřad v Bruselu.

Zdroj: SZPI

Reakce dojníc na boviní somatotropin

Podstatné zvýšení produkce mléka se uvádí u dojníc injikovaných rekombinantním bST (boviní somatotropin).

Obecně krávy reagují na aplikaci bST zvýšením mléčné produkce o 2-5 kg. Podle první provedené studie zvýšila dlouhodobá aplikace bST v množství 40 mg/den produkci mléka u dojníc o více než 11 kg/den. Reakce krav na aplikaci bST je v různých pokusech rozdílná a pokusy přinášejí různé výsledky.

Cílem studie provedené na univerzitě v Newcastle ve Velké Británii bylo sledovat rozsah individuálního kolísání v produkci mléka u holštýnských krav chovaných ve stejných podmínkách při aplikaci stejného množství bST. Krávy se dělily podle nízké nebo vysoké reakce na bST na počátku laktace. V pokuse sledovali hladiny hormonů a metabolitů a jejich souvislost s produkcí mléka po aplikaci bST.

Krátkodobá reakce na aplikaci bST sledovaná na počátku laktace se neliší od reakce sledované v pozdní laktaci. Špatná reakce na bST se vztahuje k indikátorům negativní energetické bilance a možná i k dalším faktorům. Špatná reakce souvisela se zvýšenou koncentrací somatotropinu v krvi a nižší koncentrací IGF-I.

Zdroj: ÚZPI

Jaroměřická mlékárna Ioni zvedla tržby téměř o pětinu

Jaroměřická mlékárna v Jaroměřicích nad Rokytnou na Třebíčsku Ioni zvedla tržby o 18 procent na 1,19 miliardy korun a s dalším navýšením počítá i v letošním roce. Rostoucí objem sýrů a tvarohu odebírají nadnárodní prodejní řetězce, obchodní činnost pomohl zlepšit distribuční sklad v Brně. Jak dnes řekl ředitel Jindřich Burda, podnik, který prodával jen na domácím trhu, se nyní také snaží prosadit v nových členských zemích Evropské unie. "Vzhledem k přetlaku na světovém trhu s mlékem se ale nové obchody daří pomalu," uvedl Burda. Například konkurenční výrobci v Polsku a na Slovensku nakupují surové mléko za nižší cenu. Zisk podniku se 150 zaměstnanci se v minulém roce pohyboval jen mírně v černých číslech. Promítly se do něj tvrdé podmínky řetězců.

Firma také investovala do prosazování výrobků pod vlastní značkou. "Naše výrobky jsou tradiční, bez náhražek a přísad," zdůvodnil. Loni se podle Burdy na trhu dařilo novince, polotvrdému Zámeckému sýru. Několik milionů stály úpravy provozu podle hygienických požadavků Evropské unie. Podnik s finanční podporou fondu Sapard investoval do technologií na balení výrobků a do čištění odpadních vod. Jaroměřická mlékárna patří mezi deset největších v Česku. Podnik má stejného vlastníka jako mlékárna v nedalekých Moravských Budějovicích. Obě firmy, které se specializují na tvarohy a čerstvé nebo polotvrdé sýry, loni vykoupily 88 milionů litrů mléka od dodavatelů z Třebíčska i Břeclavska. Společně prodávají větší část produkce. Loni to bylo více než 5000 tun sýrů a téměř 4000 tun tvarohu.

Zdroj: ČTK

Největší evropská sýrárna

DOC Kaas je nizozemské družstvo, které má kolem tisíce dodavatelů mléka a provozuje se 130 zaměstnanci dva závody v Hoozeveene a sklad sýrů. Zpracovává 700 mil kg vlastního i nakoupeného mléka na polotvrdé sýry (gouda, eidam, maasdam a různé sýrové speciality) kulaté i v blocích. Obrat činí kolem 270 mil EUR.

Výstavba nové sýrárny DOC Kaas v nizozemském Hoozeveenu má sloužit nejen jako základna pro rozšiřování produkce, ale i pro postupné sloučení stávajících provozoven do jednoho místa, v němž bude moci být efektivně využívána nejmodernější technika.

Během tříleté výstavby tak vznikla za 100 mil. EUR největší sýrárna v Evropě s výrobní kapacitou přes 70 tis. t ročně. A navíc je dostatek prostoru k dalšímu rozšiřování. Významná není jen velikost, ale především zavádění zcela nové techniky a technologií.

Výroba v novém závodě již byla zahájena, běží 22 h denně s pouhými 80 zaměstnanci. Denně se zpracuje 2 mil. l mléka na sýry holandského typu, přičemž ve stávající první fázi výroby jsou produkovány jen sýry v blocích. Syrovátka bude využívána v sousedním závodě, který DOC provozuje jako Joint Venture s britským specialistou.

Zajímavostí je, že závod využívá brýdové páry jako užitkovou vodu, a je tak nezávislý na komunálních dodávkách. Podnik je také nezávislý na dodávkách energie; plynová turbína produkuje 7,5 kW a odpadní teplo se využívá pro parní kotel.

Zdroj: ÚZPI

Vydavatel

TIS ČR, SZIF

Státní zemědělský intervenční fond
Ve Smečkách 33, 110 00 Praha 1

www.szif.cz

Odpovědný pracovník

Ing. Robert Zavadil
ředitel odboru živočišných komodittel.: 222 871 509
fax: 222 871 536
e-mail: zavadil@szif.cz

Komoditní manager

Bc. Petr Šup

tel.: 222 871 544
fax: 222 871 591
e-mail: sup@szif.cz

Rozmnožování anebo rozšiřování tohoto zpravodaje nebo jeho částí jakýmkoliv způsobem je zakázáno, s výjimkou případů povolených autorským zákonem nebo předchozího písemného souhlasu TIS ČR SZIF. Údaje obsažené v tomto zpravodaji jsou pouze informativního charakteru a nemají závaznou povahu. Jejich citace je možná pouze s uvedením zdroje TIS ČR SZIF.